

SXEDIO.432

1.4.1955: Η ΠΡΩΤΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΒΡΕΤΤΑΝΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ

Οι Βρεττανοί γνώριζαν ότι οι Κύπριοι ετοίμαζαν επαναστατικό Κίνημα αλλά ίσως να μη υπολόγισαν την έκταση του.

Είχαν ήδη στα χέρια τους τους πρώτους επεναστάτες που είχαν συλλάβει από το Γεννάρι του **1955** που μετέφεραν όπλα στην Κύπρο με το ιστιοφόρο Άγιος Γεώργιος.

Είχαν ακόμα στα χέρια τους μια προκήρυξη για τον επαναστατικό σχεδιασμό που αναφερόταν στην ΕΜΑΚ, έστω και αν δεν ήταν αυτή που δρούσε τώρα αλλά η ΕΟΚΑ.

Από την άλλη είχαν τις πληροφορίες τους ότι στην Κύπρο θα πρέπει να βρισκόταν ο Κύπριος στρατιωτικός Γεώργιος Γρίβας και προετοίμαζε ένα επαναστατικό κίνημα.

Είναι χαρακτηριστική η αναφορά του Παύλου Ζ. Στόκκου στο "Χρονικόν Αγώνος ΕΟΚΑ **1955-59**" του Γεωργίου Γρίβα Διγενή σελ. **46**):

"Τέλη Φθινοπώρου **1954**, εργαζόμενη εις το Αρχηγείον της Αστυνομίας "Σπέσιαλ Μπραντς" ότε επρόσεξα μιαν εγκύκλιον συμφώνως της οποίας ο Συνταγματάρχης Γεώργιος Γρίβας ευρίσκετο λαθραίως εις Κύπρον, κρυπτόμενος κατά πάσαν πιθανότητα εις Μοναστήριον με σκοπόν να οργανώση απελευθερωτικών Κίνημα.

Κατά την ιδίαν περίπου εποχήν αφίκετο εις Κύπρον, εις ειδικός απεσταλμένος του Υπουργείου Αποικιών, ονόματι Φίλιπς Τέϋ, όπως αναδιοργανώση τον μικρόν μέχρι τότε πυρήνα του Σπέσιαλ Μπραντς.

Την **1.1.1955** αφίκετο έτερος άγγλος ονόματι Σάτκλιφ, ειδικός διδάκτωρ της Ιντέλιτζενς Σέρβις ίνα δώση μαθήματα εις κυπρίους αστυνομικούς, προοριζομένους διά το Σπέσιαλ Μπραντς.

Επελέγην μεταξύ **50** άλλων και παρηκολούθησα

τα μαθήματα, άτινα διήρκεσαν περί τον μήνα. Από τας διαλέξεις εκείνας αντελήφθην ότι οι Αγγλοι είχαν σοβαράς υπονοίας περί υπάρξεως μυστικής Οργανώσεως. Η Εθνική μου συνείδησις επέβαλλε να ειδοποιήσω την οργάνωσιν αυτήν. Επειδή ουδένα εγνώριζον, μετέδωσα λεπτομερείας περί των δύο Αγγλων εις τον Αρχιεπίσκοπον Μακάριον, χρησιμοποιήσας ως σύνδεσμον τον αδελφόν μου Στέλιον, διότι εθεωρούσα παράλογον να επισκεφθώ εγώ, μέλος του Σπέσιαλ Μπραντς, την Αρχιεπισκοπήν.

Απο το Σπέσιαλ Μπραντς περιήλθεν εις γνώσιν μου εμπιστευτική εγκύκλιος κατά την οποίαν πλοιάριον εξ Ελλάδος θα έφθανεν εις τας βορειοδυτικας ακτάς της Κύπρου κατά ή περί την **20.1.1955** με φορτίον όπλων διά το επαναστατικόν κίνημα. Διεβίβασα την πληροφορίαν μέσω του αδελφού μου Στέλιου προς τον Αρχιεπίσκοπον".

Οι πληροφορίες έφθαναν στα χέρια του Παύλου Στόκκου ήταν πολύ αποκαλυπτικές και με την επιβεβαίωση τους ύστερα από την άφιξη στην Κύπρο του πλοιαρίου Άγιος Γεώργιος στις **25** Ιανουαρίου **1955** και την κατάσχεση του οπλισμού του οι Αγγλοι γνώριζαν το κάθε τι αφού είχαν την ευκαιρία να πάρουν απο τους άνδρες του καταθέσεις δυο μήνες πριν από την έναρξη της δράσης της ΕΟΚΑ-

Ετσι σαν ξέσπασε το κίνημα την **1η** Απριλίου **1955** η Αποικιακή Κυβέρνηση σχολιάζουσα τις εκρήξεις εξέδωσε την ιδίαν ημέρα την πιο κάτω δήλωση του Κυβερνήτη Αρμιτεϊτζ μέσω του Γραφείου Δημοσίων Πληροφοριών.

"Εις δήλωσιν γενομένην σήμερα εν Λευκωσία ο Κυβερνήτης της Κύπρου είπεν ότι αι πράξεις βίας, αι οποίαι διεπράχθησαν υπο δυναμιτιστών κατά τας πρώτας ώρας της **1ης** Απριλίου, πρέπει να εξετασθούν μετά μεγαλυτέρας ανησυχίας υπ' εκείνων, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι, όχι μόνον διά την τήρησιν του νόμου και της τάξεως, αλλ' επίσης και διά την περιφρούρησιν ζωτικών στρατιωτικών εγκαταστάσεων εν τη νήσω.

Η Α.Ε. ο Κυβερνήτης είπεν επίσης ότι θα ληφθούν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα διά την ανίχνευσιν και σύλληψιν των κακοποιών και ότι είναι βέβαιον ότι ο Κυπριακός λαός, ο οποίος αποτελείται από σοβαρούς και νομοταγείς πολίτας συμμερίζεται τον αποτροπιασμόν και την λύπην των αρχών διά τας τοιαύτας τρομοκρατικές επιθέσεις και ούτε θα ενθαρρύνη, ούτε θα συγχώρηση ταύτας. Η Α.Ε. ιδιαιτέρως απηύθυνεν έκκλησιν προς τον εγγώριον Τύπον, όστις εις το παρελθόν επέδειξε μετριοπάθειαν και λογικήν, όπως καταδικάση τας αχαλινώτους αυτάς πράξεις".

Ωστόσο οι Αγγλοι δεν έμειναν καθόλου αδρανείς. Και βλέποντας τις επόμενες ημέρες και μήνες να φουντώνει το επαναστατικό κίνημα άρχισαν να παίρνουν πιο αυστηρά μέτρα.

Έτσι άρχισαν να κατασατρώνουν σχέδια για αντικατάσταση του πολιτικού Κυβερνήτη Αρμιτεϊτζ με τον Αρχηγό του Αυτοκρατορικού Γενικού Επιτελείου Στρατάρχη Σερ Τζων Χάρτιγκ.